

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2019,
d'**ANDORRA TURISME, SAU**

Juny de 2021

ÍNDIX

---

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Naturalesa jurídica	5
1.4. Marc jurídic	5
1.5. Organització i control intern	6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Comptes anuals	7
2.1.1. Actius no corrents	11
2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	12
2.1.3. Tresoreria i comptes financers.....	12
2.1.4. Ajustaments per periodificació	13
2.1.5. Patrimoni net.....	13
2.1.6. Deutes a curt termini.....	14
2.1.7. Creditors comercials i altres comptes a pagar	15
2.1.8. Ingressos d'explotació	15
2.1.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	16
2.1.10. Despeses de personal	16
2.1.11. Altres despeses d'explotació	16
2.1.12. Resultats financers	17
2.1.13. Altres ingressos i despeses no recurrents	17
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament.....	18
2.3. Evolució de les magnituds i ratis principals	20
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	24
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	24
5. CONCLUSIONS.....	24
6. AL·LEGACIONS	25
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	29

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Andorra Turisme, SAU.

La fiscalització d'Andorra Turisme, SAU forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2019, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de la societat esmentada, desenvolupada en l'exercici 2019.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 10 de juliol de 2020 i consta entre altres, de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per l'exercici.

En data 24 de novembre de 2020 Andorra Turisme, SAU va lliurar al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera d'Andorra Turisme, SAU s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers d'Andorra Turisme, SAU expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Andorra Turisme, SAU en l'exercici 2019, encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici

fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 23 de novembre de 2020.

1.3. Naturalesa jurídica

Andorra Turisme, SAU està constituïda sota la forma jurídica de societat anònima. Es tracta d'una societat pública sotmesa a les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer establert en la LGFP. La Llei de la seva creació és del 20 de setembre de 2007, iniciant la seva activitat l'1 de març de 2008 mitjançant l'assumpció de part de les funcions i serveis abans gestionats pel departament de turisme del Govern d'Andorra.

Per Llei, la participació de l'Estat, a través del Govern, en el capital social d'Andorra Turisme ha de ser sempre com a mínim del 52%. En l'actualitat és del 100%, essent per tant una societat anònima unipersonal.

1.4. Marc jurídic

La normativa que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable d'Andorra Turisme, SAU en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 13/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret legislatiu del 5-12-2018 de publicació del text refós de la llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada.
- Llei 18/2019, del 15 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2019.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de la societat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de la societat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de la societat.

L'administració de la societat correspon al seu consell d'administració i la direcció executiva li correspon al gerent.

D'acord amb el reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2019 de data 27 de març de 2019, la societat figura inclosa en el programa de control pressupostari en les modalitats de control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia dels comptes de l'exercici 2018. A la data d'emissió d'aquest informe, el Tribunal no ha disposat dels resultats d'aquests controls ni consten altres actuacions en matèria de control intern.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

Actiu	2019	2018	Passiu	2019	2018
Actius no corrents	199.778	206.831	Patrimoni net (nota 12)	1.359.822	1.424.721
Immobilitzat intangible (nota 5)	13.971	10.955	Capital	100.000	100.000
Despeses d'establiment	-	-	Capital	100.000	100.000
Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	Prima d'emissió	-	-
Fons de comerç	-	-	Reserves	38.957	38.957
Altres actius intangibles	13.971	10.955	Reserva legal	-	-
Immobilitzat tangible (nota 5)	177.784	187.853	Reserva de revalorització	-	-
Terrenyos i construccions	-	-	Reserves estatutàries	-	-
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	177.784	187.853	Altres reserves	38.957	38.957
Immobilitzacions materials en curs i bestretes	-	-	Instruments de capital propis	-	-
Inversions immobiliàries (nota 7)	-	-	Resultats d'exercicis anteriors	-	(127.671.487)
Immobilitzat financer (nota 8 (a))	8.023	8.023	Romanent	-	-
Empreses del grup i associades	-	-	Resultats negatius d'exercicis anteriors	-	(127.671.487)
Instruments de patrimoni	-	-	Altres aportacions de socs	17.237.267	144.738.077
Crèdits i comptes a cobrar	-	-	Resultat de l'exercici	(16.016.402)	(15.780.826)
Altres	-	-	Dividend a compte	-	-
Altres empreses	8.023	8.023		-	-
Instruments de patrimoni	-	-	Passius no corrents	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-	-	Provisions a llarg termini (nota 14 (a))	-	-
Altres	8.023	8.023	Deutes a llarg termini (nota 13 (a))	-	-
			Obligacions i altres valors negociables	-	-
			Deutes amb entitats de crèdit	-	-
			Altres	-	-
			Deutes amb empreses del grup i associades a LL/T (nota 13 (b))	-	-
			Subvencions (nota 17)	-	-
Actius corrents	4.642.027	4.528.356	Passius corrents	3.481.983	3.310.466
Altres actius no corrents en venda (nota 10)	-	-	Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-
Existències (nota 9)	-	-	Provisions a curt termini (nota 14 (b))	-	-
Matèries primeres i consumibles	-	-	Deutes a curt termini (nota 13 (c))	88.759	75.836
Productes en curs i fabricació	-	-	Obligacions i altres valors negociables	-	-
Productes acabats i mercaderies	-	-	Deutes amb entitats de crèdit	2.198	2.034
Bestretes a proveïdors	-	-	Derivats financers a curt termini	-	-
Altres	-	-	Altres	86.561	73.802
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini (nota 8 (b))	1.671.321	1.841.211	Deutes amb empreses del grup i associades a C/T (notes 12 i 13 (d))	41.890	30.656
Client per vendes i prestacions de serveis	74.382	222.316	Creditors comercials i altres comptes a pagar (nota 13 (e))	3.351.334	3.203.974
Crèdits i comptes a cobrar empreses grup i associades	1.359.052	1.403.712	Proveïdors	374	629
Restes de crèdits i comptes a cobrar	237.887	215.183	Empreses del grup i associades, creditors	52.354	30.914
Inversions financeres a curt termini (nota 8 (c))	-	-	Creditors variis	3.206.338	3.073.404
En empreses del grup i associades	-	-	Bestretes de clients	-	-
Restes d'actius financers	-	-	Altres	92.268	99.027
Tresoreria (nota 8 (d))	1.920.065	1.569.257	Ajustaments per periodificació (nota 15)	-	-
Ajustaments per periodificació (nota 11)	1.050.641	1.117.888		-	-
Total actiu	4.841.805	4.735.187	Total passiu	4.841.805	4.735.187

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

	2019	2018
Ingressos d'explotació (nota 16 (a))		
Import net de la xifra de negocis	1.568.403	1.448.090
Variació d'existències de productes acabats i en curs de producció	-	-
Treballs realitzat per l'empresari per al seu immobilitzat	-	-
Altres ingressos d'explotació	211.780	211.587
Total ingressos d'explotació	1.780.183	1.659.677
Despeses d'explotació		
Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials (nota 16 (b))	(13.998.617)	(13.706.041)
Despeses de personal (nota 16 (c))	(1.247.284)	(1.264.147)
Sous, salaris i assimilats	(1.005.310)	(1.028.743)
Càrregues socials	(156.819)	(159.429)
Altres despeses de personal	(85.155)	(75.975)
Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible (notes 5 i 6)	(83.651)	(98.383)
Amortització	(81.950)	(97.672)
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	(1.701)	(711)
Deteriorament del circulant	-	-
Existències	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-	-
Altres	-	-
Altres despeses d'explotació (nota 16 (d))	(2.359.173)	(2.368.396)
Arrendaments i cànon	(202.658)	(209.650)
Reparacions i conservació	(130.659)	(127.602)
Serveis professionals independents	(1.393.520)	(1.329.800)
Subministraments	(25.667)	(24.014)
Tributs	(5.576)	(3.205)
Altres serveis exteriors	(601.093)	(674.125)
Total despeses d'explotació	(17.688.725)	(17.436.967)
Resultat d'explotació	(15.908.542)	(15.777.290)
Ingressos i despeses financeres		
Ingressos financers	411	-
De participacions en instruments de patrimoni	-	-
D'altres actius financers	411	-
Despeses financeres	(1.737)	(3.893)
Per deutes amb parts vinculades	-	-
Altres deutes	(1.737)	(3.893)
Variació de valor raonable en instruments financeres de negociació	-	-
Diferències de canvi	(9)	(3)
Deteriorament i resultats per venda o baixa d'actius financers	-	-
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Resultat financer (nota 16 (e))	(1.335)	(3.896)
Resultat de les operacions	(15.909.877)	(15.781.186)
Altres ingressos i despeses no recurrents		
Altres ingressos no recurrents (nota 16 (f))	3.844	7.585
Altres despeses no recurrents (nota 16 (f))	(110.369)	(7.225)
Total altres ingressos i despeses no recurrents	(106.525)	360
Resultat abans d'impostos	(16.016.402)	(15.780.826)
Impost sobre societats	-	-
Resultat de l'exercici	(16.016.402)	(15.780.826)

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2017	100.000	-	-	38.957	-	(111.264.968)	128.607.796	(16.425.672)	-	1.056.113
Ajustaments per canvis de criteris comptables 2017 i Anteriors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ajustaments per errors 2017 i anteriors	-	-	-	-	-	19.153	-	-	-	19.153
Saldo ajustat a 01/01/2018	100.000	-	-	38.957	-	(111.245.815)	128.607.796	(16.425.672)	-	1.075.266
Resultat de l'exercici	-	-	-	-	-	-	-	(15.780.826)	-	(15.780.826)
Ingressos i despeses reconegudes en Patrimoni Net	-	-	-	-	-	-	16.160.937	-	-	16.160.937
Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	-	-	(16.425.672)	(30.656)	16.425.672	-	(30.656)
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb accions o participacions pròpies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	(16.425.672)	(30.656)	16.425.672	-	(30.656)
Saldos a 31/12/2018	100.000	-	-	38.957	-	(127.671.487)	144.738.077	(15.780.826)	-	1.424.721
Ajustaments per canvis de criteris comptables 2018 i Anteriors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ajustaments per errors 2018 i anteriors (nota 2 (d))	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat a 01/01/2019	100.000	-	-	38.957	-	(127.671.487)	144.738.077	(15.780.826)	-	1.424.721
Resultat de l'exercici	-	-	-	-	-	-	-	(16.016.402)	-	(16.016.402)
Ingressos i despeses reconegudes en Patrimoni Net	-	-	-	-	-	-	15.993.393	-	-	15.993.394
Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	-	-	127.671.487	(143.494.203)	15.780.826	-	(41.890)
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb accions o participacions pròpies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	127.671.487	(143.494.203)	15.780.826	-	(41.890)
Saldos a 31/12/2019	100.000	-	-	38.957	-	-	17.237.267	(16.016.402)	-	1.359.822

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

	2019	2018
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Resultat de l'exercici	(16.016.402)	(15.780.826)
Ajustaments del resultat	191.511	101.919
Amortització d'immobilitzat intangible i tangible	81.950	97.672
Correccions valoratives per deteriorament	-	-
Variació de les provisions	-	-
Imputació de subvencions	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat tangible/intangible	1.701	711
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat financer	-	-
Ingressos financers	(411)	-
Despeses financeres	1.737	3.893
Diferències de canvi	9	3
Variació de valor raonable en instruments financers	-	-
Altres ingressos i despeses	106.525	(360)
Canvis en el capital corrent des:	384.497	(496.225)
Existències	-	-
Deutors i altres comptes a cobrar	169.890	(49.392)
Altres actius corrents	67.247	(281.614)
Crèditors i altres comptes a pagar	147.360	(165.219)
Altres passius corrents	-	-
Altres actius i passius no corrents	-	-
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'exploració	(109.561)	(4.247)
Pagaments d'interessos	(1.737)	(3.893)
Cobraments de dividends	-	-
Cobraments d'interessos	411	-
Cobrament (pagaments) per impostos de beneficis	-	-
Altres pagaments (cobrament)	(108.235)	(354)
Fluxos d'efectiu de les activitats ordinàries	(15.549.955)	(16.179.379)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Pagaments per inversions	(77.049)	(50.823)
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	(10.139)	(1.196)
Immobilitzat tangible	(66.910)	(49.437)
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	-	(190)
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Cobraments per desinversions	2.152	1.316
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	-	-
Immobilitzat tangible	2.152	1.316
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	-	-
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	(74.897)	(49.507)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	15.951.503	16.130.281
Emissions d'instruments de patrimoni	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni	-	-
Aportacions de socis	15.951.503	16.130.281
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	24.157	22.990
Emissió:	12.759	32.690
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	164	2.034
Deutes amb empreses del grup i associades	11.234	30.656
Altres	-	-
Devolució i amortització de:	-	(9.700)
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	(9.700)
Pagaments per dividend i remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Dividends	-	-
Remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	15.975.660	16.153.271
Efecte de les variacions de tipus de canvi	-	-
AUGMENT / DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	350.808	(75.612)
Efectiu o equivalents a l'inici del període	1.569.257	1.644.869
Efectiu o equivalents al final del període	1.920.065	1.569.257

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.1. Actius no corrents

Els moviments d'immobilitzat intangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

	Saldos a 31/12/18	Altes	Baixa	Traspassos	Saldos a 31/12/19
Cost					
Aplicacions informàtiques	548.798	10.139	-	-	558.937
Altres aplicacions informàtiques	22.743	-	-	-	22.743
	571.541	10.139	-	-	581.680
Amortització acumulada					
Aplicacions informàtiques	(537.843)	(7.123)	-	-	(544.966)
Altres aplicacions informàtiques	(22.743)	-	-	-	(22.743)
	(560.586)	(7.123)	-	-	(567.709)
Valor net comptable	10.955	3.016	-	-	13.971

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Els moviments d'immobilitzat tangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

	Saldos a 31/12/18	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos a 31/12/19
Cost					
Instal·lacions tècniques	71.304	-	-	-	71.304
Mobiliari	149.858	813	-	-	150.671
Equips procés d'informació	272.459	66.097	(48.378)	-	290.178
Altres immobilitzat tangible	5.212	-	-	-	5.212
	498.833	66.910	(48.378)	-	517.365
Amortització acumulada					
Instal·lacions tècniques	(54.153)	(6.014)	-	-	(60.167)
Mobiliari	(111.933)	(10.377)	-	-	(122.310)
Equips procés d'informació	(139.682)	(58.436)	46.226	-	(151.892)
Altres immobilitzat tangible	(5.212)	-	-	-	(5.212)
	(310.980)	(74.827)	46.226	-	(339.581)
Valor net comptable	187.853	(7.917)	(2.152)	-	177.784

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

El detall de l'immobilitzat financer és el següent:

	2019	2018
Dipòsits	8.023	8.023
Total	8.023	8.023

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini es resumeix en el quadre següent:

	2019	2018
Clientes per vendes i prestacions de serveis	74.382	222.316
Crèdits i comptes a cobrar amb empreses grup i associades	1.359.052	1.403.712
Resta de crèdits i comptes a cobrar	237.887	215.183
	1.671.321	1.841.211

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.3. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2019	Saldo a 31/12/2018	Variació
Caixa efectiu	1.289	776	513
Bancs i institucions de crèdits	1.698.434	1.348.549	349.885
Altres actius líquids equivalents	220.342	219.932	410
Total	1.920.065	1.569.257	350.808

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Mancomunació i autorització de signatures

En la resposta rebuda d'una entitat bancària a la circularització a data de 31 de desembre de 2019 s'inclou com a persona autoritzada a operar lliurement i fins a l'import de 5.000 euros a una persona a qui se li van revocar els poders en data 21 de març de 2019; per a la realització d'operacions d'import inferior a 100.000 euros, el gerent de la societat pot operar lliurement; i fins a l'import de 5.000 euros ho poden fer els directors de la societat sense ser necessària la signatura d'una altra persona.

Per tant, no es compleix el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics.

L'entitat bancària ha regularitzat la mancomunació de signatures durant l'any 2020.

Manca en la segregació de funcions

Andorra Turisme disposa d'una caixa en metàl·lic per cobrar ingressos en efectiu situada a l'oficina de Turisme. No consta que els controls que es puguin dur a terme sobre la mateixa siguin revisats per una persona diferent del personal directe de l'administració dels fons, el que comporta una debilitat del control intern.

2.1.4. Ajustaments per periodificació

El desglossament d'aquest epígraf és el següent:

	2019	2018
Pagaments per anticipat	1.050.641	1.117.888
	1.050.641	1.117.888

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.5. Patrimoni net

Els moviments del patrimoni net que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2018	Aplicació del resultat	Resultat de l'exercici	Ing. i desp. reconeguts en el PN	Saldo a 31/12/2019
Capital social	100.000	-	-	-	100.000
Reserva legal	-	-	-	-	-
Altres reserves	38.957	-	-	-	38.957
Aportacions de socis o propietaris	144.738.077	-15.780.826	-	-111.719.984	17.237.267
Resultats d'exercicis anteriors	-127.671.487	-	-	127.671.487	-
Resultat de l'exercici 2018	-15.780.826	15.780.826	-	-	-
Resultat de l'exercici 2019	-	-	-16.016.402	-	-16.016.402
Total	1.424.721	-	-16.016.402	15.951.503	1.359.822

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Adaptació dels estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

La societat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació.

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La societat rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 17.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2019, *"un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, abans de ser aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels seus òrgans competents, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici,*

sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius”.

Atenent al regulat per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades de l'exercici i d'exercicis anteriors tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net havent de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1er de la secció 3a del capítol 1er del PGC.

L'entitat reflexa en els seus comptes un deute amb Govern per excedents de transferències per un import de 41.890 euros, import que es liquida en data 2 de juliol de 2020. Quedarien pendents de regularitzar els eventuais excedents d'exercicis anteriors.

2.1.6. Deutes a curt termini

El detall d'aquest apartat és el següent:

	2019	2018
Deutes amb entitats de crèdit a curt termini	2.198	2.034
Seguretat Social, creditora (nota 18)	52.984	56.262
Administració pública, creditora per IRNR (nota 18)	28.688	11.867
Administració pública, creditora per IRPF (nota 18)	4.889	5.619
Administració pública, IGI autorepercutit (nota 18)	-	54
	<u>88.759</u>	<u>75.836</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Contractació d'una pòlissa de crèdit amb infracció

L'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA limita concertar operacions de crèdit per atendre les seves necessitats de tresoreria sempre que en el seu conjunt no superin el 35% dels ingressos per operacions corrents de l'exercici anterior.

Contràriament al que disposa la norma referida, la societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit amb un límit d'un milió d'euros i amb un termini d'un any.

2.1.7. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall d'aquest apartat és el següent:

	2019	2018
Proveïdors	374	629
Creditors comercials	3.206.338	3.073.404
Proveïdors i creditors, empreses del grup i associades	52.354	30.914
Altres comptes a pagar	92.268	99.027
	<u>3.351.334</u>	<u>3.203.974</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.8. Ingressos d'explotació

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en els quadres següents:

	2019	2018
Import net de la xifra de negoci	1.568.403	1.448.090
Altres ingressos d'explotació	211.780	211.587
	<u>1.780.183</u>	<u>1.659.677</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

L'epígraf "Import net de la xifra de negoci" per a l'exercici 2019 i 2018 inclou principalment els ingressos obtinguts en la venda d'entrades d'esdeveniments culturals i esportius, d'acord amb el següent detall:

	Euros	
	2019	2018
Cirque du Soleil	1.156.262	1.114.822
Ski Andorra	120.180	95.899
Conveni Rebaixes	10.300	22.500
ACB	92.756	86.373
Altres	188.905	128.496
	<u>1.568.403</u>	<u>1.448.090</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Debilitat de control intern en la venda de marxandatge

Andorra Turisme, SAU no té establerts procediments eficaços que permetin avaluar la raonabilitat dels ingressos d'activitats accessòries que ha dut a terme, com la venda d'articles de marxandatge. Es recomana adoptar procediments de control que permetin garantir la integritat dels ingressos en relació amb les vendes efectuades i les existències.

2.1.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials

El desglossament d'aquest epígraf presenta el següent detall:

	2019	2018
Consums de mercaderies, matèries primeres i altres materials	13.998.617	13.706.041
Variació d'existències	-	-
	<u>13.998.617</u>	<u>13.706.041</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.10. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal és com segueix:

	2019	2018
Sous i salaris	1.005.310	1.028.743
Càrregues socials	156.819	159.429
Aportacions a plans de pensions a llarg termini	24.023	19.990
Altres despeses de personal	61.132	55.985
	<u>1.247.284</u>	<u>1.264.147</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.11. Altres despeses d'explotació

El desglossament de les despeses de serveis exteriors presenta el següent detall:

	2019	2018
Arrendaments i cànons	202.658	209.650
Reparació i conservació	130.659	127.602
Serveis professionals independents	1.393.520	1.329.800
Subministraments	25.667	24.014
Tributs	5.576	3.205
Altres	601.093	674.125
	<u>2.359.173</u>	<u>2.368.396</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.12. Resultats financers

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre:

	2019	2018
Ingressos financers	411	-
Despeses financeres	(1.737)	(3.893)
Diferències negatives de canvi	(19)	(3)
Diferències positives de canvi	10	-
	<u>(1.335)</u>	<u>(3.896)</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.13. Altres ingressos i despeses no recurrents

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre:

	2019	2018
Altres ingressos no recurrents	3.844	7.585
Altres despeses no recurrents	(110.369)	(7.225)
	<u>(106.525)</u>	<u>360</u>

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Transferència a la Fundació Privada del Sector Públic Oficina Cimera Iberoamericana Andorra 2020

Andorra Turisme va procedir a fer una aportació de 100.000 euros a favor de la Fundació Privada del Sector Públic Oficina Cimera Iberoamericana Andorra 2020, considerant la despesa com una despesa no recurrent. La naturalesa d'aquesta despesa s'hauria d'imputar com una despesa d'explotació.

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

D'acord amb els requeriments dels seus estatuts Andorra Turisme, SAU presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions inicials aprovades per la llei del pressupost general per a l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat.

Liquidació del programa d'actuacions

Liquidació del pressupost d'ingressos

Classificació econòmica

Euros

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Cobrat
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-
3 Taxes i altres ingressos	300.000	300.000	209.990	(90.010)	273.304	(63.314)	(23,17) %	209.990
4 Transferències corrents	15.966.077	15.966.077	15.966.077	-	16.127.351	(161.274)	(1,00) %	14.635.571
5 Ingressos patrimonials	1.593.295	1.593.295	1.959.530	366.236	1.710.943	248.587	14,53 %	1.885.148
Ingressos corrents	17.859.372	17.859.372	18.135.597	276.226	18.111.598	23.999	0,13 %	16.730.709
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-
7 Transferències de capital	28.566	28.566	28.546	(21)	33.586	(5.040)	(15,01) %	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-
Ingressos de capital	28.566	28.566	28.546	(21)	33.586	(5.040)	(15,01) %	-
Total pressupost ingressos	17.887.938	17.887.938	18.164.143	276.205	18.145.184	18.959	0,10 %	16.730.709

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost de despeses

Classificació econòmica

Euros								
Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1 Despeses de personal	(1.304.976)	(1.304.976)	(1.149.392)	(155.584)	(1.264.147)	114.755	(9,08)%	(1.116.325)
2 Consum de béns corrents i serveis	(16.509.162)	(16.409.162)	(16.654.751)	245.589	(16.603.054)	(51.697)	0,31%	(13.395.685)
3 Despeses financeres	(24.300)	(24.300)	(15.417)	(8.883)	(18.142)	2.725	(15,02)%	(15.417)
4 Transferències corrents	-	(100.000)	(100.000)	-	-	(100.000)	0,00%	(100.000)
Despeses corrents	(17.838.438)	(17.838.438)	(17.919.560)	81.122	(17.885.343)	(34.217)	0,19%	(14.627.427)
6 Inversions reals	(49.500)	(49.500)	(80.516)	31.016	(52.911)	(27.605)	52,17%	(80.516)
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Despeses de capital	(49.500)	(49.500)	(80.516)	31.016	(52.911)	(27.605)	52,17%	(80.516)
Total pressupost despeses	(17.887.938)	(17.887.938)	(18.000.076)	112.138	(17.938.254)	(61.822)	0,34%	(14.707.943)

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.3. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	150.000	250.000	300.000	300.000	300.000
4. Transferències corrents	14.000.000	16.231.855	15.858.522	16.508.522	16.227.351	16.227.351	16.127.351	15.966.078
5. Ingressos patrimonials	528.424	479.000	639.000	834.000	1.337.828	1.369.807	1.404.794	1.593.294
Ingressos corrents	14.528.424	16.710.855	16.497.522	17.492.522	17.815.179	17.897.158	17.832.145	17.859.372
7. Transferències de capital	38.476	42.647	36.362	36.362	36.362	35.111	35.111	28.566
8. Actius financers	848.735	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	887.211	42.647	36.362	36.362	36.362	35.111	35.111	28.566
Total ingressos	15.415.635	16.753.502	16.533.884	17.528.884	17.851.541	17.932.269	17.867.256	17.887.938

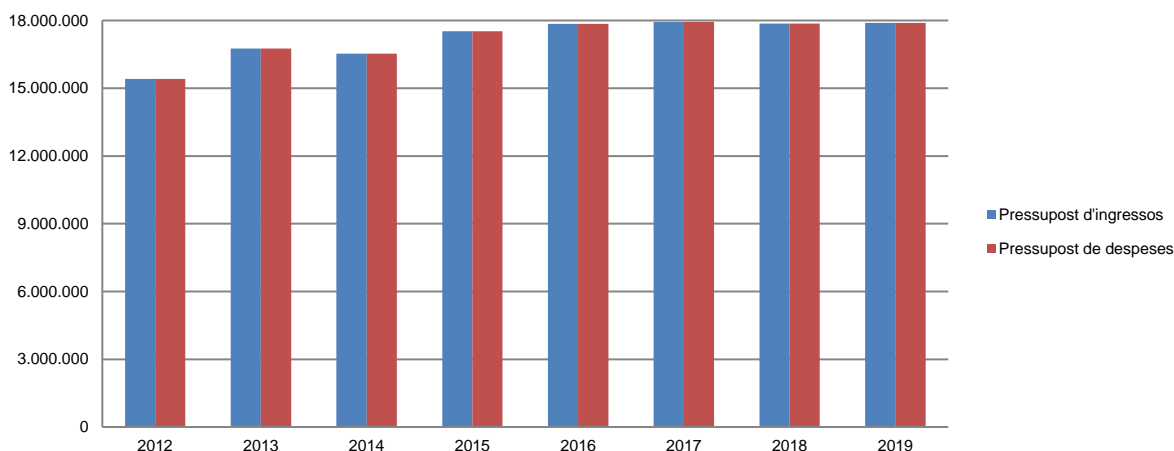
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019
1. Despeses de personal	982.955	1.174.460	1.175.634	1.067.744	1.160.081	1.246.024	1.263.162	1.304.976
2. Consum de béns corrents i serveis	13.486.305	15.460.247	15.216.883	16.409.571	16.626.598	16.603.696	16.518.294	16.509.162
3. Despeses financeres	5.135	5.000	5.005	3.476	25.000	24.300	24.300	24.300
Despeses corrents	14.474.395	16.639.707	16.397.522	17.480.791	17.811.679	17.874.020	17.805.756	17.838.438
6. Inversions reals	38.500	113.795	136.362	48.093	39.862	58.249	61.500	49.500
7. Transferències de capital	902.740	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	941.240	113.795	136.362	48.093	39.862	58.249	61.500	49.500
Total despeses	15.415.635	16.753.502	16.533.884	17.528.884	17.851.541	17.932.269	17.867.256	17.887.938

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Evolució del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	257.544	308.365	319.207	273.304	209.990
4. Transferències corrents	14.000.000	16.231.855	15.858.522	16.177.113	16.227.351	16.227.351	16.127.351	15.966.077
5. Ingressos patrimonials	701.827	822.683	1.344.310	1.217.356	1.512.641	1.644.578	1.710.943	1.959.530
Ingressos corrents	14.701.827	17.054.538	17.202.832	17.652.013	18.048.357	18.191.136	18.111.598	18.135.597
7. Transferències de capital	38.476	40.757	26.129	32.750	34.743	35.104	33.586	28.546
Ingressos de capital	38.476	40.757	26.129	32.750	34.743	35.104	33.586	28.546
Total ingressos	14.740.303	17.095.295	17.228.961	17.684.763	18.083.100	18.226.240	18.145.184	18.164.143

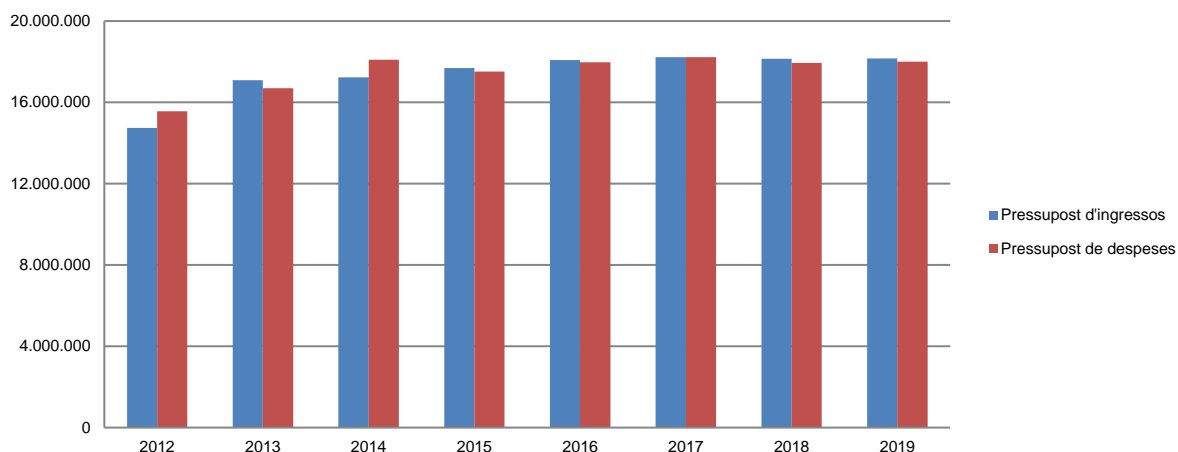
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019
1. Despeses de personal	975.041	1.056.972	1.105.935	1.082.252	1.098.901	1.192.803	1.264.147	1.149.392
2. Consum de béns corrents i serveis	13.183.641	15.533.782	16.957.985	16.310.153	16.778.818	16.890.140	16.603.054	16.654.751
3. Despeses financeres	-	140	1.565	12.720	23.530	15.753	18.142	15.417
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	100.000
Despeses corrents	14.158.682	16.590.894	18.065.485	17.405.125	17.901.249	18.098.696	17.885.343	17.919.560
6. Inversions reals	501.363	106.896	26.416	116.188	64.038	118.525	52.911	80.516
7. Transferències de capital	902.740	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	1.404.103	106.896	26.416	116.188	64.038	118.525	52.911	80.516
Total despeses	15.562.785	16.697.790	18.091.901	17.521.313	17.965.287	18.217.221	17.938.254	18.000.076

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

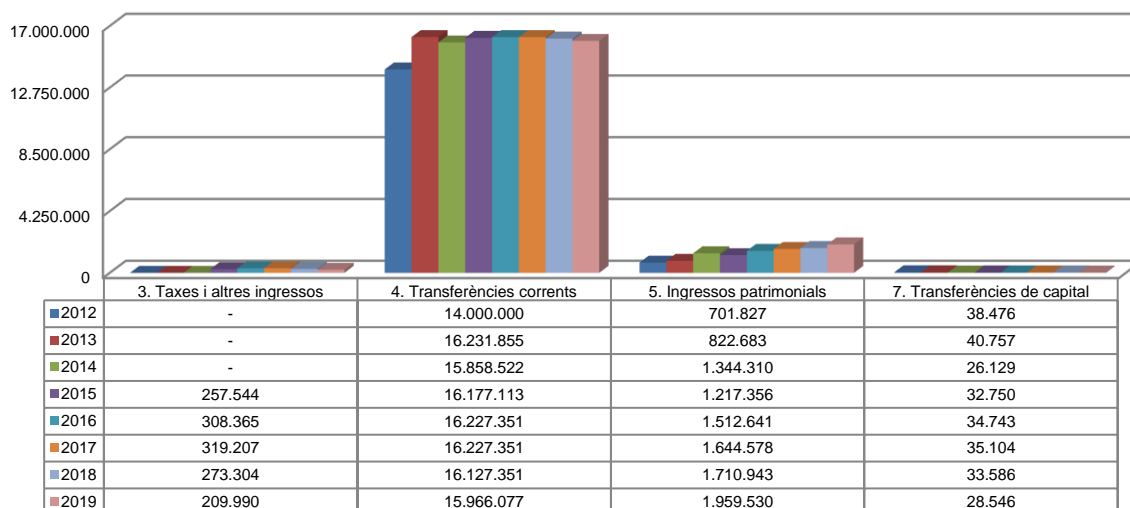
Evolució liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

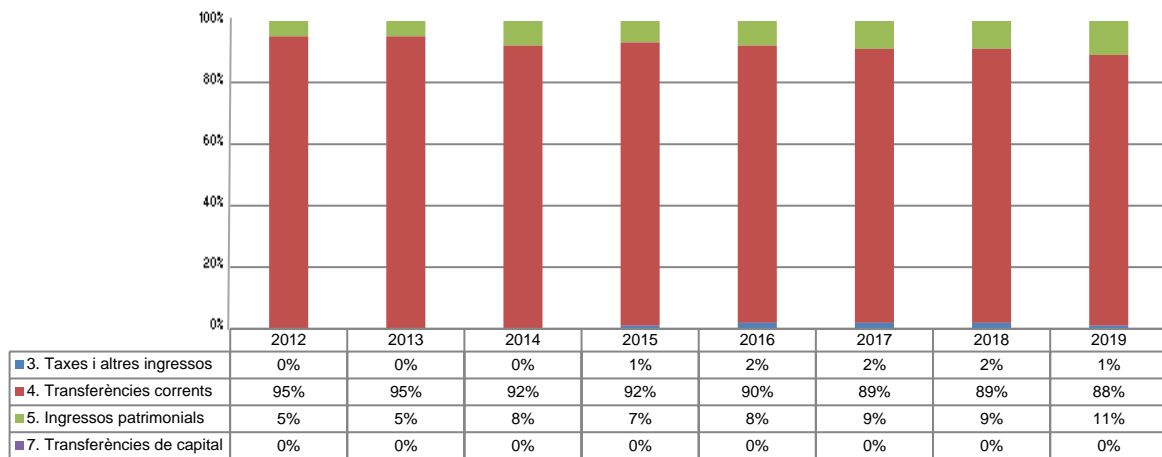
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

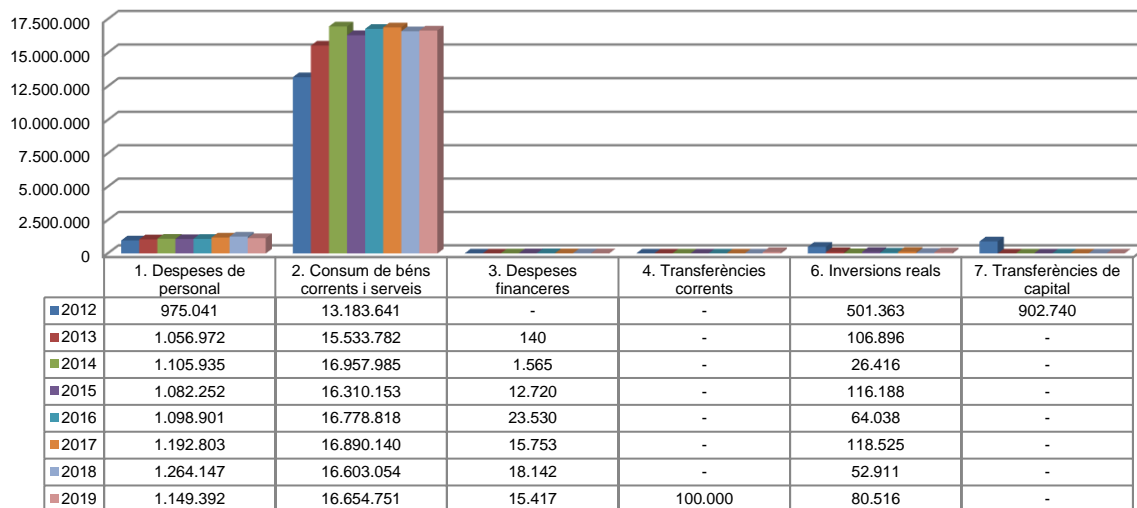
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

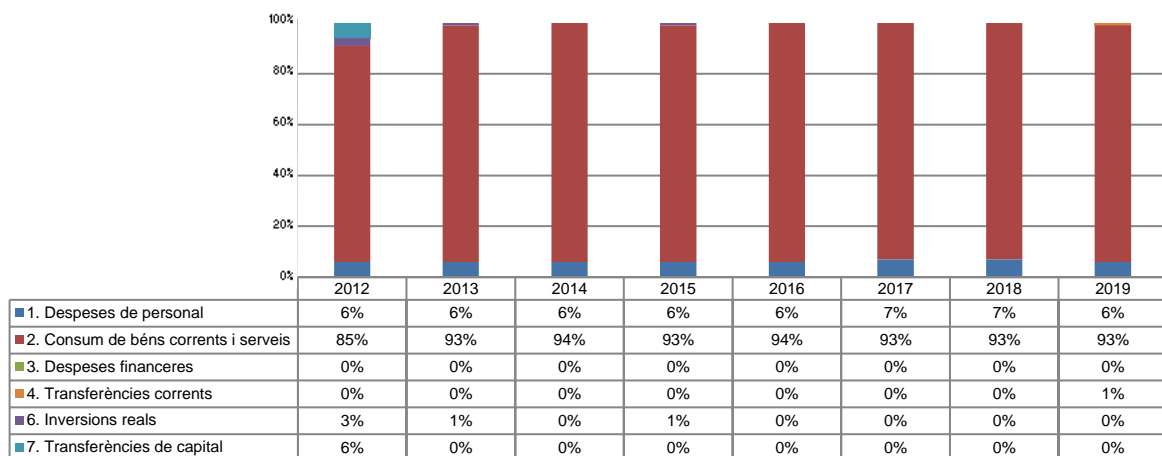
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total ingressos liquidats	14.740.303	17.095.295	17.228.961	17.684.763	18.083.100	18.226.240	18.145.184	18.164.143
Total despeses liquidades	15.562.785	16.697.790	18.091.901	17.521.313	17.965.287	18.217.221	17.938.254	18.000.076
Resultat pressupostari	-822.482	397.505	-862.940	163.450	117.813	9.019	206.930	164.067

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017	Exercici 2018	Exercici 2019
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	243.593	926.471	820.274	1.217.890	1.160.044
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent Passiu corrent	106,0%	129,0%	123,8%	136,8%	133,3%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents Passiu corrent	14,9%	90,1%	47,6%	47,4%	55,1%
Indicadors			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017	Exercici 2018	Exercici 2019
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre el total d'ingressos)	=	Subvencions Total d'ingressos	91,7%	89,9%	89,2%	89,1%	88,1%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'exploració)	=	Import net de la xifra de negoci Ingressos d'exploració	85,9%	87,2%	85,2%	87,3%	88,1%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'exploració)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials Despeses d'exploració	78,8%	78,2%	78,9%	78,6%	79,1%
Ratis de rendibilitat			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017	Exercici 2018	Exercici 2019
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net Patrimoni net	-2.467,9%	-1.292,2%	-1.555,3%	-1.107,6%	-1.177,8%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos Actiu total	-336,6%	-357,1%	-364,3%	-333,3%	-330,8%
Terminis de cobrament i pagament			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017	Exercici 2018	Exercici 2019
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar els seus crèdits i comptes a curt termini)	=	Crèdits i comptes per cobrar a curt termini x 365 Ingressos d'exploració	153	106	106	96	64
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus creditors)	=	Creditors x 365 Despeses d'exploració	73	66	69	67	69
Ratis d'endeutament			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017	Exercici 2018	Exercici 2019
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent Total patrimoni net i passiu	86,4%	72,4%	76,6%	69,9%	71,9%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent Passiu corrent i no corrent	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres Ingressos d'exploració	1,0%	1,1%	0,4%	0,2%	0,1%
Ratis de rotació			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017	Exercici 2018	Exercici 2019
Rati de rotació de deutors (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de deutors, més beneficis per a l'empresa)	=	Ingressos d'exploració Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	2	3	3	4	6
Rati de rotació de creditors (Freqüència de pagament als creditors)	=	Despeses d'exploració Creditors	5	6	5	5	5

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a l'endeutament

- La societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit per import d'un milió d'euros, fet que infringeix l'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA. (nota 2.1.6)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions, en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat

- D'acord amb l'article 17.1 de la Llei del pressupost, Andorra Turisme, SAU, com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té l'obligació de reintegrar els sobrants d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, el patrimoni net de la societat s'hauria de minorar per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.1.5)

Altres observacions

- La societat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació. (nota 2.1.5)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Andorra Turisme, SAU a 31 de desembre de 2019, dels resultats de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Andorra Turisme, SAU el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Andorra la Vella, 19 de febrer de 2021

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President del Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova 15 - 17
Nova seu del Consell General, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Distingit Senyor,

Donant seguida a la vostra comunicació del proppassat 3 de febrer de 2021, i dintre del termini acordat de 15 dies, i segons el que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, em plau fer-vos arribar les al·legacions a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes respecte al tancament de l'any 2019.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a l'endeutament

La Societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit per import d'1 milió d'euros, fet que infringeix l'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA (nota 2.1.6).

En referència a l'esmentada observació, entenem que el tribunal de comptes es refereix a la Llei 13/2007, del 20 de setembre on l'article 5.1 preveu:

"1. Andorra Turisme, SA es finança mitjançant els ingressos que obté de l'activitat prevista en el seu objecte social i, si escau, mitjançant subvencions consignades als pressupostos de l'Estat. Pot concertar operacions de crèdit per atendre les seves necessitats de tresoreria sempre que en el seu conjunt no superin el 35% dels ingressos per operacions corrents de l'exercici anterior."

Andorra Turisme és una societat pública que si es regís per la Normativa Internacional de Comptabilitat del Sector Públic (NICSP) enregistraria les subvencions anuals aprovades pels pressupostos de l'estat com un ingrés de l'exercici.

Donada la seva personalitat jurídica, es trobaria obligada a regir-se sota la normativa comptable establerta al Pla General Comptable d'Andorra i no per la normativa referent al sector públic.

D'altra banda, tenint en consideració de que Andorra Turisme té la personalitat jurídica de Societat Anònima Unipersonal en la que el Soci únic és el Govern d'Andorra, està obligada a regir-se per la Llei de Societats Anònimes i de responsabilitat limitada, així com pel Pla General Comptable d'Andorra que estableix que les subvencions no reintegrables es registraran en el compte de pèrdues i guanys a excepció de "*quan hagin estat atorgades per socis o propietaris no constitueixen ingressos i es registraran directament en els fons propis*".

Atès l'esmentat ens els paràgrafs anteriors, la Societat registra la subvenció del Govern d'Andorra directament en els fons propis tot i que la naturalesa de la subvenció es la d'un ingrés corrent de l'exercici per tal de finançar la despesa corrent (tal com especifica la Llei de pressupost). És per aquest motiu que, a efectes del que disposa l'article 5 de la Llei 13/2007, la Societat reconeix com un ingrés corrent la Subvenció rebuda en l'exercici essent així el límit de la pòlissa inferior al 35% dels ingressos corrents.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Relatives a la comptabilitat

D'acord amb l'article 17.1 de la Llei de Pressupost, Andorra Turisme, SAU com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té la obligació de reintegrar els sobrant d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, el patrimoni net de la societat s'hauria de minorar per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar (nota 2.1.5).

En la Llei 7/2015, del 15 de gener del pressupost per a l'exercici 2015, en el seu article 18.1 s'incorpora per primera vegada l'obligatorietat del retorn de les transferències. En aquell exercici, la Societat acumulava dèficits pressupostaris que es van anar acumulant durant diversos exercicis i que es van compensar amb superàvits futurs.

En la liquidació pressupostària de l'exercici 2018, la Societat en el seu càlcul del romanent de tresoreria, va poder observar l'acumulació de romanent de tresoreria no afectat:

Romanent de tresoreria 2018	Euros
1. (+) Drets pendents de cobrament	1.841.211
2. (-) Obligacions pendents de pagament	(3.279.812)
3. (+) Fons líquid	1.569.257
Romanent de tresoreria (1+2+3)	130.656
Romanent de tresoreria Afectat	100.000
Romanent de tresoreria No Afectat	30.656,38
Romanent de tresoreria total	130.656

Per aquest motiu, la Societat va procedir a reconèixer un deute amb el Govern en concepte de retorn dels romanents de tresoreria acumulats. L'assentament realitzat per la Societat es mostra a continuació:

	Euros	
	Dèbit	Crèdit
Aportacions de socis	30.656	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	30.656
	30.656	30.656

Així doncs, en l'exercici 2018 la Societat va procedir a la devolució de tots els romanents de tresoreria no afectats acumulats de tots els exercicis fins al tancament de 2018 (dèficits i superàvits acumulats).

Per a l'exercici 2019, la Societat va procedir a reconèixer un deute amb el Govern d'Andorra corresponent al superàvit de la liquidació pressupostària de 2019, donant compliment amb l'article 17.1 de la Llei 18/2019, del 15 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2019.

Altres observacions

L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació. (nota 2.1.5)

Prenem nota de la recomanació i la Societat posarà tots els recursos necessaris per a l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada. No obstant, segons l'article 76 de l'esmentada llei, la reserva legal s'ha de constituir a partir dels resultats positius, destinant-se un deu per cent per a cada exercici econòmic amb resultat positiu fins arribar al vint per cent del capital social. És doncs, que la Societat des de la seva creació, no té constituïda una reserva legal ja que no ha generat resultats positius que puguin ser susceptibles a aquest article.

PREDISPOSICIÓ D'ANDORRA TURISME A IMPLEMENTAR LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Adicionalment als comentaris esmentats en els punts anteriors, volem remarcar el fet que la Societat té la intenció d'implementar les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal en exercicis futurs, a partir dels comptes corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019.

Atentament,

Betim Budzaku
Gerent d'Andorra Turisme

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.